

KAPITEL 4 REKRUTTERING

Formidlerne bruger således ofte lokale mellemmand til rekrutteringen af den kommende au pair, hvilket mellemmanden tjener et beløb på (op til cirka 800 kr.). Mellemændene opererer både i Filippinerne og i Singapore. Dette betyder i nogle tilfælde, at au pair'en ikke møder 'hoved'-formidleren direkte, men kun dennes mellemmand, som ifølge informanterne ofte er formidlerens slægtninge. Sharon og Jennifer fortæller om deres formidlers mellemmand:

“

I paid 200 Singapore dollars [ca. 728 kr.] to the recruiter [...]
The agency has a recruiter in Singapore, and the recruiter gives everyone the application form.

SHARON, FILIPPINERNE, 27 ÅR

* * * * *

I paid her [the recruiter] before I came [to Denmark]. She has someone in Singapore who works for her.

JENNIFER, FILIPPINERNE, 25 ÅR

Mellemændene i Singapore er oftest kvinder, og de dukker typisk op på samlingssteder for filippinere, der opholder sig i Singapore, og her fortæller de om muligheden for at komme til Danmark som au pair. Samtidig får de kommende au pairs telefonnummeret til bureauet samt et ansøgningsskema. Pengene til formidleren betales oftest via Western Union eller til formidlers slægtninge i Filippinerne:

“

I gave it [the money] to a relative of hers [the recruiter] in the Philippines.

MICHAEL, FILIPPINERNE, 26 ÅR

* * * * *

I gave the money to the family [of the recruiter].

FAITH, FILIPPINERNE, 26 ÅR

* * * * *

I gave it [the money] to her mom in the Philippines.

MARIAN, FILIPPINERNE, 25 ÅR

I Filippinerne (og ifølge den nepalesiske informant også i Nepal) henvender mellemmandene sig også til unge mennesker i landområder og små byer, som har ønske om at komme til

udlandet og arbejde. Her har den kommende au pair ofte ikke selv adgang til internettet eller andre kilder til information om au pair-ordningen – men dette gælder også i visse tilfælde for kommende au pairs, der bor i storbyer. På denne måde udnytter formidlerne den kommende au pairs uvidenhed på grund af dennes mangel på adgang til information om ordningen. Adspurgt om deres muligheder for selv at arrangere et au pair-ophold i Danmark ved blandt andet at søge information på internettet, svarer Sharon, Bella og Sunita:

“

No, because in Singapore you cannot use computers. I have only one day off a month and then nothing. It is quite unfortunate in Singapore.

SHARON, FILIPPINERNE, 27 ÅR

*****

In our place [in the Philippines] we don't have internet [...] so the first time I heard the word au pair, I did not know, what is au pair?

BELLA, FILIPPINERNE, 22 ÅR

*****

Before nobody knows about au pair in Nepal. I just saw in the newspaper: 'Live and work in Europe'. And I wondered 'What is that?' and I went to the agency. We have to pay. I paid 35.000 rupees [ca. 2.398 kr]. It is a lot of money. I did not have... I borrowed the money from my brothers, yeah. I also bought a ticket, maybe 75.000 rupees [ca. 5.138 kr].

SUNITA, NEPAL, 29 ÅR

Mellemmændene er ofte lokale fra området, som den kommende au pair kender, hvilket er særdeles centralt for formidlerens succes. I ngo'en Human Rights Watchs studie af blandt andet formidlernes rolle i forbindelse med rekruttering af asiatiske husarbejdere til Saudi Arabien, Kuwait, Libanon og de Forenede Arabiske Emirater, beskrives det, hvordan tilliden til en lokal formidler er altafgørende:

“Prospective domestic workers frequently make their initial arrangements to migrate through subagents because subagents live nearby, and prospective migrants generally trust these known neighbours to assist them to migrate”

(Human Rights Watch 2007: 25)

Dette peger på, hvor vigtigt det er for formidlerne at have mellemmand, der har lokal viden og et lokalt netværk.

Forventninger og virkelighed

Netop fordi informationen om opholdet ofte fås via venner, slægtninge og bekendte (og sidenhen via au pair-formidleren), så hænder det, at de kommende au pairs ikke informeres ordentligt om au pair-ordningen inden afrejsen. Når de hører om muligheden for at komme til Danmark, betragter de det som en mulighed for almindeligt husarbejde – og først når de faktisk læser au pair-kontrakten, går det op for dem, at der er tale om en au pair-ordning, der bygger på kulturel udveksling, og at der ikke er tale om et reelt arbejdsforhold.

Nogle gange fortæller formidlerne ting om au pair-opholdets art, der ikke altid stemmer overens med virkeligheden. Fx fik flere informanter at vide af formidleren, at de kunne tage et ekstra arbejde i Danmark og arbejde for flere familier på samme tid. På denne måde kunne de tjene flere penge uden problemer – men i virkeligheden er dette ulovligt og betragtes som sort arbejde i Danmark. Trods det ulovlige element udfører flere af informanterne sort arbejde alligevel. En enkelt au pair fortæller, at formidleren (der selv bor i Danmark) endda havde tilbudt, at hun kunne skaffe ekstra arbejde til hende, men au pairen ønskede ikke dette, da hun ikke havde nok tid udover sine pligter for værtsfamilien.

Sharon fortæller nedenfor om nogle af de ting, som formidleren lovede hende om opholdet i Danmark, som endte med ikke at stemme overens med virkeligheden efter ankomsten, eftersom hendes første værtsfamilie ikke overholdt au pair-reglerne og hun arbejdede minimum otte timer dagligt. Formidlerens løfter om arbejdstider samt udgifter til telefon, vintertøj og transport holdt ikke stik:

When I passed the application in Singapore, she [the recruiter] said that if you are an au pair in Denmark you must work only five hours. You have a day off every week. Your host family buys you a winter coat, and free bus card, free telephone bills [...] when I came here the salary was 2.500, plus I had to pay for my bus card plus my telephone bill. Oh my God, it was better to stay in Singapore! [...] I feel bad about the owner of the agency, she betrayed me, she told me a lot of things about Denmark like that, but when I came...

SHARON, FILIPPINERNE, 27 ÅR

Man kan ikke bebrejde formidleren, at værtsfamilien ikke overholdt au pair-reglerne vedrørende arbejdstider, eller at de ikke valgte at betale Sharons buskort, telefonregning og vinterfrakke. Men Sharons oplevelse er et eksempel på forventninger til au pair-opholdet, som var tegnet helt og holdent af formidlerens udsagn. På grund af de uindfrie forventninger,

samt hendes gæld til formidleren, som blev nævnt tidligere, føler hun sig forrådt, og er endt med at opleve livet som au pair i Danmark som værre end at arbejde som husarbejder i Singapore, trods de lange arbejdsdage og hårde arbejdsvilkår i Singapore.

De informanter, der selv har arrangeret opholdet, har generelt undersøgt mere om vilkårene som au pair, og er således forberedte på, hvad de kan forvente:

“

It was actually my first time to travel, so I was reading so much about this au pair, you know. What is it all about? Because I don't want to get engaged in something where I will feel like 'Oh!'.

JOYCE, KENYA, 22 ÅR

Taknemmelighedsgæld

Au pair-personernes relation til formidlerne er særdeles kompleks. Flere af informanterne udtrykker, at de føler sig i stor taknemmelighedsgæld til formidleren, og selvom de har betalt store beløb til vedkommende, så er de påskønnende overfor, at det er lykkedes dem at komme til Danmark. De ønsker bare at lægge bag sig, at de er endt med at betale så stort et beløb for formidlingen af kontakten til deres værtsfamilie. De ved, at formidleren er central for, at de i det hele taget er kommet til Danmark:

“

No, I don't think about it anymore – as long as I get here. That's okay. But it would be better if I did not pay the 100.000 pesos [ca. 10.990 kr.]. But without them, no Denmark. That is the problem.

FAITH, FILIPPINERNE, 26 ÅR

* * * * *

I felt very bad [that I had to pay]. But I think that it is worth it because I can help my family.

MARIA, FILIPPINERNE, 22 ÅR

* * * * *

At first I felt really bad... the others they did not have to pay. But I think... the au pair before me she did the same as me.

MARIAN, FILIPPINERNE, 25 ÅR

“

I realized lately that without [the recruiter] I would not be here in Denmark [...] For me it is okay. The reason is that she helped me to come here [...] I owe her.

NORA, FILIPPINERNE, 29 ÅR

Angelica betalte en formidler i Singapore 1.500 SGD (cirka 5.465 kr.) for formidling af au pair-opholdet. Her forklarer hun, hvordan hun har det med det:

“

Angelica: "It's very terrible."

Trine: "What is terrible?"

Angelica: "The agency. You know, it's a big amount of money."

Trine: "Yes. But how do you feel about it now?"

Angelica: "I am feeling lucky because I am here. Because my host family here is okay. No problem."

Til gengæld forventer flere au pairs at få hjælp fra formidleren i forbindelse med eventuelle problemer med deres værtsfamilier (især hvis formidleren er bosat i Danmark), men ingen af informanterne havde oplevet at kunne få denne hjælp. Sharon fortæller:

“

When I had been here for 2 months I asked [the agency owner] about my problems with the host family. Maybe she could talk to my host family about my problems, but she did not talk to them. So I did not ask her anymore.

SHARON, FILIPPINERNE, 27 ÅR

Denne situation beskrives ligeså i Human Rights Watchs rapport om migranter fra Filippinerne, Indonesien, Nepal og Sri Lanka, der arbejder som husarbejdere i Saudi Arabien:

"Recruitment agents failed to [...] respond when contacted for assistance"
(Human Rights Watch 2008: 48)

Dette viser, at betalingen til formidlerne blot dækker formidlingen af kontakten til værtsfamilien, arrangering af afrejsen og intet andet.

Værtsfamiliens rolle

Alle informanter, der har betalt til en formidler, forklarer, at deres værtsfamilie i Danmark intet ved om betalingen. I et enkelt tilfælde ved au-pairen dog, at værtsfamilien også har betalt 800 SGD (svarende til cirka 2.910 kr.) til formidleren. Når informanterne bliver spurgt, om de har talt med deres værtsfamilier om det gældsforhold, de sidder i, svarer alle, at dette ville være utænkeligt for dem. Gældsforholdet er ikke værtsfamiliens problem. Samtidig har flere lovet formidleren eller dennes mellemænd at holde tæt med denne information, hvilket de overholder – især fordi der som sagt ofte er tale om personlige, uformelle relationer til formidlerne eller mellemændene. Marian og Mary fortæller:

“

I did not tell the host family. I promised her [the recruiter] that also. It is okay to keep my mouth shut [...] Most of the au pairs who have the same experience as me, the woman who helped them; they talked about it before they came to Denmark: 'It's just between you and me'.

MARIAN, FILIPPINERNE, 25 ÅR

* * * * *

Actually it is just between the Filipinos. The Danish people don't know about it. Maybe the Filipinos make it as a business now. And people from the Philippines want to go abroad, so it is the only opportunity to work abroad, then they have to grab it.

MARY, FILIPPINERNE, 28 ÅR

Formidlerne er bevidste om, at deres rolle ikke skal frem i lyset. Nora fortæller om at være blevet instrueret i, hvad hun skulle sige om formidlerens rolle til immigrationspersonalet i lufthavnene og på den danske ambassade. Hun blev bedt om at udelade at fortælle, at hun har betalt for at komme hertil, hvilket hun overholdt:

She [the recruiter] is very wise [...] If the embassy asks you how much you pay to the agency I answer only that I don't have an agency [...] She told me that if someone asks me in immigration and in the embassy I should answer that I only have a friend here in Denmark and that she is the one to find me a host family here in Denmark.

NORA, FILIPPINERNE, 29 ÅR

Dette peger på et interessant aspekt ved au pair-personernes situation, som til forveksling ligner det mønster, som nogle gange gør sig gældende mellem menneskehandels ofre udnyttet til prostitution og deres bagmænd, som også kan være præget af modstridende følelser som frygt og tillid³¹. Au pair-personerne er ikke fysisk tvunget til ikke at sige noget til andre eller myndighederne om de penge, som de har betalt, men de gør det alligevel ikke, da de føler sig forpligtede til at holde mund – og på en eller anden måde føler de sig i taknemmelighedsgæld til formidleren eller er bange for, hvad konsekvenserne bliver, hvis de fortæller andre om betalingen. Samtidig har au pair-personerne som udgangspunkt haft et reelt ønske om at komme til udlandet og skabe sig nogle bedre muligheder, og nu er dette lykkedes, også selvom det måske ikke helt er blevet som forventet og lovet. I denne situation er de lette at manipulere med. Ofre for menneskehandel, deres bagmænd, au pair-personer og deres formidlere kan således anskues på et kontinuum af frivillighed, tvang, tillid og frygt, da det i begge felter i *nogle tilfælde* kan være svært at skelne bagmændenes og ofrenes dagsordener fra hinanden.

Baggrunde og bevæggrunde

Det er centralt at se på, hvilke tanker og hvilken motivation undersøgelsens informanter havde for at rejse til Danmark som au pairs. Hvilke baggrunde har de, og hvilke forventninger havde de inden afrejsen? Og hvordan hænger dette sammen med de høje beløb, som de ender med at betale til formidlerne?

Udgangspunktet for au pair-ordningen er, at der er tale om kulturel udveksling og ikke et arbejde. Men paradoksalt nok havde stort set ingen af denne undersøgelses informanter den kulturelle udveksling som motivation, da de valgte at blive au pairs – og ligeså har kun få et incitament til at lære dansk under opholdet. Der er andre bevæggrunde for at rejse til Danmark i deres historier. For alle informanter er det gældende, at au pair-opholdet kan opfylde

---

³¹ Jævnfør www.centermodmenneskehandel.dk – Spørgsmål og svar.

---

deres drøm om at komme til Europa, og for næsten alle – undtagen den serbiske informant, der hovedsageligt er i Danmark for at være i nærheden af sin danske kæreste – er motivationen at tjene penge; størstedelen af informanterne kommer fra tredjeverdenslande, og for borgere fra disse lande er der få muligheder for at migrere til Europa og kvalificere sig til arbejdsmarkedet eller på anden vis få ophold. Men au pair-ordningen er én af de åbne sluser, der giver denne adgang og et sted at starte, også selvom det betyder, at de skal betale en større sum penge for at komme af sted:

“

Because of the need financially in the Philippines, if someone offered you that you had to pay 100.000 pesos [ca. 10.990 kr.] or 400.000 pesos [ca. 43.960 kr.] [to get a chance to leave the Philippines]... if you think that you can make it here, then you take it.

FAITH, FILIPPINERNE, 26 ÅR

For de fleste informanter er motivationen et ønske om at sende penge til deres familier i hjemlandet³². Næsten alle informanter – undtagen tre – sender penge hjem til deres familier i hjemlandet. Disse tre sparer enten penge sammen til fremtidig uddannelse eller har ikke en familie i hjemlandet, der skal hjælpes økonomisk. Flere af informanterne sender næsten hele det månedlige lommepengebeløb hjem og beholder kun få hundrede kroner til sig selv om måneden. Karen har for nylig fået hævet sit lommepengebeløb fra 3.000 kr. til 3.500 kr., og her svarer hun på spørgsmålet om, hvor meget hun sender hjem:

“

Close to everything. Maybe out of the 3.000 kr. before I was sending 2.700 kr., and now when I have 3.500 I am sending 3.200 kr.

KAREN, FILIPPINERNE, 31 ÅR

Pengene i hjemlandet går typisk til almindelig husførelse, husleje, skolegang og eventuel medicin:

---

³² Antropolog Cecilie Øien peger ligeledes på dette, især i forbindelse med au pairs fra Filippinerne og Thailand, i FAFO's nylige evaluering af det norske au pair-system (Øien 2009: 9, 72).

I have to send them [her family] money for the food, for the medicine, for everything.

KAREN, FILIPPINERNE, 31 ÅR

*****

[I pay for] their house rental, the bills, the electricity and the water. That's the only possibility we have in the Philippines [...] because in the Philippines you cannot get big salary.

RUFFA, FILIPPINERNE, 29 ÅR

*****

I send it [the money] to my mother and my brothers [...] Actually I think that to be an au pair... it is pretty much [that you earn].

TANYA, UKRAINE, 27 ÅR

*****

I bring the money to my parents [...] I bring the money home.

SVETA, BELARUS, 29 ÅR

*****

Trine: "So do you also send money home to your family every month?"

Mary: "Yes [...] My father is a farmer and I have a lot of siblings."

Trine: "But how much money do you earn every month here?"

Mary: "I have 2.500 kr."

Trine: "And how much do you send home?"

Mary: "Almost all of it. Because they are paying for the food, electricity, water, everything."

Men det kan også være folk længere ude i netværket, der får penge tilsendt af au pairen. Fx fortæller Ruffa:

Most of my relatives are asking for 'Can you help somebody?' And yeah, I am also sending money for relatives, sometimes even friends they ask for money. Sometimes their kids are sick in the hospital.

RUFFA, FILIPPINERNE, 29 ÅR

Dette peger på, hvor stor en forskel au paires lomme penge gør for en hel del mennesker i hjemlandet.

Motivationen for flere er en blanding af ansvarsfølelse i forhold til familien og en dårlig økonomisk situation. Flere informanter fortæller om arbejdsløshed og generel modløshed i forhold til arbejdsmarkedet i hjemlandet – eller det faktum, at de blot ikke kan tjene nok i hjemlandet til at kunne hjælpe med at forsørge familien, selvom de har en uddannelse og et job:

I am a teacher in the Philippines. But I decided to become an au pair because of the financial problems. Even though I am a teacher the salary that I am getting is not really enough. I am single to the responsibility. My parents both got sick two years ago, so we really paid a lot to the hospital. Medicine and so on.

KAREN, FILIPPINERNE, 31 ÅR

*****

I was working as an office clerk in the Philippines, but the money is not enough. I have to help my parents sending my brothers and sisters to school. Because I am the eldest.

BELLA, FILIPPINERNE, 22 ÅR

*****

Before I left back home, we really needed some money, we had financial problems, so when a friend asked me if I wanted to work as an au pair, I said 'Yes'. It is a very big opportunity actually for us, because we don't have nice jobs in the Philippines. It is difficult to find a job in the Philippines, so I said 'Yes'.

MARY, FILIPPINERNE, 28 ÅR

*****

My family needs me.

BEA, FILIPPINERNE, 26 ÅR

*****

For me I am basically here for my family [...] We are a big family. I just can't afford to come here and having a good time when there are problems. So all my money goes home.

JOYCE, KENYA, 22 ÅR

I tråd med Joyces udsagn forklarer flere, at de føler sig særdeles forpligtede overfor deres familier i hjemlandet, og derfor er de fleste heller ikke i tvivl om, at de vil rejse videre som

au pairs eller på anden vis, så snart deres au pair-kontrakt i Danmark udløber, for fortsat at tjene penge, som kan sendes hjem. Rollen som hel- eller halvforsørger af familien i hjemlandet, samt den situation, at flere informanter fortæller, at de og deres familie er økonomisk dårligt stillet, betyder, at flere informanter er i en sårbar og udsat situation allerede inden ankomsten til Danmark.

Men også andre 'push'-faktorer end de nævnte betyder noget for informanternes valg om at blive au pairs i Danmark. Blandt andet på grund af ansvaret for familien var nogle af de filippinske informanter tidligere rejst til Singapore for at arbejde som husarbejdere, og det var her, de for første gang hørte om muligheden for at blive au pair i Danmark. Informanterne beskriver, at denne periode bestod af meget hårdt arbejde, lav løn og urimelige arbejdsforhold, hvorfor au pair-opholdet lød særdeles tiltalende. Jennifer, Sharon og Angelica fortæller:

“

I was so excited [to come to Denmark], because it is very hard in Singapore. It is very difficult.

JENNIFER, FILIPPINERNE, 25 ÅR

* * * * *

I have been in Singapore [...] Yeah, for about one year. The working hours are much harder than in Denmark. You work more than 11 hours a day [...] And you have a day off only once a month.

SHARON, FILIPPINERNE, 27 ÅR

* * * * *

They [the agency owner] said to me 'You have an opportunity to go to Denmark, it's better than Singapore', he just told me. I am working 24 hours [in Singapore] and in Denmark it is only 5 hours. So I am thinking 'What? It's only 5 hours?'

ANGELICA, FILIPPINERNE, 29 ÅR

Med denne baggrund lyder muligheden for et ophold som au pair i Danmark som en kærtkommen mulighed for mere frihed i dagligdagen – og en mulighed for at tjene flere penge.

For andre informanter var det andre mere personlige faktorer såsom dårlige familieforhold eller en negativ social begivenhed i deres liv i hjemlandet, der gjorde, at de valgte at blive au pairs:

Yeah, I had a job. And it was a very good job. It's because something happened to me, it's very personal. So I was stressed and... and I wanted to move out. So I thought that Denmark would help me a lot in moving because of that incidence. I lost my... I lost my fiancé so I became depressed and in the Philippines it is hard for me to stay there and remember everything, the memories, so I thought, maybe I should go [...] He died.

RUFFA, FILIPPINERNE, 29 ÅR

* * * * *

It's very hard to find a job in the Philippines [...] and then she [the recruiter] contacted us by chatting. And I was having a bad experience with my uncle and aunt before, that's why. I thought: 'Just give me a job there in Denmark, any kind of job!'

NORA, FILIPPINERNE, 25 ÅR

Udsagnene i dette afsnit peger på, at au pair-feltet i praksis har ændret sig en hel del siden sit udgangspunkt, som var kulturel udveksling af unge mennesker, der kom fra andre europæiske lande (Anderson 2000: 23; Vermeulen 2007: 126, 130; Stenum 2008: 58; Williams & Gavanas 2008: 19). Ordningen inkluderer nu også en helt ny gruppe med andre motivationer, ansvar og baggrunde.

Sårbarhed og udnyttelse

Flere af au pair-personerne har på flere måder haft nogle baggrunde og bevæggrunde for at rejse ud som au pairs, der gør dem sårbare overfor udnyttelse, såsom fattigdom og mangel på muligheder i hjemlandet. Og det er med dette udgangspunkt, at de kommer til Danmark. Det faktum, at au pair-systemet i dag hovedsageligt inkluderer mennesker med denne type baggrund betyder, at der er tale om en langt mere udsat gruppe end den gruppe mennesker, som ordningen oprindeligt var tiltænkt, nemlig unge mennesker, der kom til Danmark med henblik på at lære sproget og kulturen at kende. Netop derfor kan au pair-personerne udnyttes af folk, der ønsker dette. Anderson skriver således:

"The potential for exploiting the young woman under this system [the au pair system] is clearly considerable [...] The au pair system [...] is as open to abuse as any other when the workers it places are vulnerable"

(Anderson 2000: 24-25)

Som dansker kan man godt tænke, at de beløb, som undersøgelsen informanter har betalt til formidlere for at komme til Danmark, ikke umiddelbart er særlig høje. Men når man sammenligner beløbet med den månedlige lommepengesats på tidligere 2.500 kr. og nu 3.000 kr., som au pair-personerne får i Danmark, så bliver det tydeligt, at det kræver flere måneders arbejde som au pair for at arbejde gælden af. Eftersom de fleste informanter samtidig er taget af sted for at kunne hjælpe deres familier i hjemlandet, og derfor sender penge hjem hver måned, så efterlader det et meget lille månedligt beløb til dem selv:

“

After a year I still don't have much in my account here. I don't because I have to pay for my loans.

KAREN, FILIPPINERNE, 31 ÅR

Flere informanter fortæller, at de arbejder sort for at få tingene til at hænge sammen. Nogle arrangerer det selv, mens det for andre arrangeres af deres værtsfamilier. For nogle anses sort arbejde som en god mulighed, mens andre værger sig ved det, fordi det er ulovligt:

“

My friends said that they get more allowance from the extra work they are having [...] But I did not know that it is not legal here in Denmark [...] But I really need to earn more.

KAREN, FILIPPINERNE, 31 ÅR

*****

Trine: "Do you work for other families?"

Faith: "No, but I would love to."

*****

Trine: "Do you have an extra job?"

Marian: "Yeah, cleaning. My family found it."

*****

Trine: "But do you also work for others?"

Bella: "Yes, I have a job my host gave me."

Trine: "She gave you?"

Bella: "Yes, just near our house [...] I have to clean for two hours."

Trine: "How much do they pay you for two hours?"

Bella: "60 kr."

I Bellas tilfælde er der – udover det ulovlige i, at hun arbejder sort – tale om grov underbetaling.

Udover den sårbarhed, som informanterne har med i 'bagagen' hjemmefra, så bliver de også sårbare på andre punkter. På grund af gælden til formidleren, ansvaret for at sende penge hjem og/eller et ønske om at tjene så meget som muligt og skabe bedre muligheder for sig selv, så ender flere med at arbejde sort i Danmark. Dette kan være et bevidst, kalkuleret valg, men alligevel overtræder de loven, hvilket i arbejdssituationen stiller dem udenfor rettigheder og hjælpemuligheder i det danske samfund. Flere ender endvidere med at opholde sig illegalt i Danmark eller et andet land efter au pair-kontraktens udløb³³ for at kunne fortsætte med at tjene penge i udlandet – og i positionen som 'illegal' er personen helt 'udenfor samfundet'. Anderson udtrykker det således:

"Combined with the cost of flights to Europe and the fact that they are earning only 'pocket money', [it] means that many of the women have not paid off their debts by the time their permit has expired, and must then become 'illegal'"

(Anderson 2000: 25)

Situationen er således en ond cirkel, der rækker ind i au parens fremtidige liv, og gælden til formidleren gør kun situationen endnu mere presset. Human Rights Watch skriver i en rapport om asiatiske migranter, der arbejder i Saudi Arabien, Kuwait, Libanon og de Forenede Arabiske Emirater som husarbejdere, og som også oplever at skulle betale høje beløb til formidlere, at faren er, at vedkommende på længere sigt kan føle sig nødsaget til at forblive i en arbejdssituation, hvor der forekommer misbrug, fordi de ikke kan undslippe gælden og den onde cirkel:

"Recruitment-related debts haunt domestic workers throughout the migration process. Labor agents and subagents generally extract fees from prospective domestic workers for recruitment and placement services, and at times exorbitantly overcharge them for these services. These fees place domestic workers at risk for later exploitation by employers, because domestic workers feel trapped in abusive employment situations as a result of the debts they must repay to labor agents, subagents, banks, and moneylenders"

(Human Rights Watch 2007: 22)

Selvom man ikke kan lave en direkte sammenligning mellem husarbejdere i ovennævnte lande og au pairs i Danmark, så er det interessant at iagttage, hvordan formidlerne i forhold

---

³³ Jævnfør interview i Morgenavisen Jyllands-Posten d.14.10.2008 med lektor Shahamak Rezai fra Roskilde Universitetscenter, der leder den danske del af et EU-projekt om illegal arbejdskraft.

---

til begge grupper ser ud til at agere ens. Og fælles for au pair-personerne og husarbejderne er (udover samme type arbejdsopgaver), at den gæld, som formidlerne sætter dem i, besværliggør og fastholder deres situation og gør dem sårbare overfor udnyttelse.

Denne udsatte situation på flere niveauer kan i yderste konsekvens betyde, at au pair-personerne kan blive ofre for menneskehandel. Vermeulen udtrykker det således:

"It can be concluded that the au pair statute is precarious and that youngsters who travel to a foreign country in this way are highly exposed to various forms of abuse. The statute is an easy target for abuse by human traffickers who want to supply families with cheap labour (or sex) servants"

(Vermeulen 2007: 132-133)

Vermeulen skriver, at udsathedet generelt er til stede i au pair-systemet, men pointen her er især, at formidlernes rolle bestemt ikke gør risikoen for misbrug mindre. Formidlerne udnytter muligheden for at tjene penge på de kommende au pairs, og denne udnyttelse er med til at gøre au pair-personernes situation og deres fremtidige færd endnu mere sårbar, end den er i forvejen. Human Rights Watch skriver følgende om konsekvenserne af formidlernes rolle og peger i den sammenhæng også på risikoen for menneskehandel:

"Deception and lack of information during the recruitment process place migrant domestic workers at risk of exploitation and trafficking into human beings"

(Human Rights Watch 2007: 31)

Dette 'system' med at skyldte en formidler/bagmand uforholdsmæssigt høje summer kendes netop fra menneskehandlens verden, og kendetegner de historier, som ofre for menneskehandel udnyttet til prostitution kan fortælle. Dog skal det bemærkes, at ofre for menneskehandel inden for prostitutionsområdet oftest skylder deres bagmænd langt højere beløb, og de har til tider en gæld på op til 45.000 euro (hvilket svarer til cirka 335.025 kr.) eller mere for rejsen til Skandinavien (Brunovskis et. al. 2006: 48). Set i denne optik fremstår beløbene i denne undersøgelse mindre voldsomme.

En gråzone

Dette kapitel har beskæftiget sig med nogle af de 'push- og pullfaktorer', der har påvirket informanternes vej til Danmark, og der er blevet stillet skarpt på den måde, de er blevet rekrutteret på, da det er i rekrutteringsfasen, at menneskehandlen i givet fald kan tænkes at starte. Det er blevet belyst, at der kan være betydelige negative konsekvenser for informanterne ved formidlernes overpriser, og at den langvarige gældssituation sammen med andre 'sårbarhedsfaktorer' kan række ind i deres fremtidige liv og således øge deres udsathed på længere sigt. Der er en risiko for, at dette kan udnyttes af menneskehandelsbagmænd.

Som det vil blive klart i kapitel 6, så er der indikatorer, der peger på elementer af menneskehandel i rekrutteringen af nogle af informanterne, mens andre væsentlige indikatorer ikke er til stede. Selvom der således ikke nødvendigvis er tale om menneskehandel i deres historier, så befinder informanterne sig i en *gråzone*, hvor der er risiko for udnyttelse, og hvor andre tjener høje beløb på deres ønske om at komme til Danmark som au pairs.

KAPITEL 5

1. Die Funktion $f(x) = x^2 + 2x - 3$ ist eine Parabel, die ihren Scheitelpunkt bei $(-1, -4)$ hat. Die Nullstellen sind $x = -3$ und $x = 1$. Die Funktion ist für $x < -1$ fallend und für $x > -1$ steigend.

Drømme om fremtiden

KAPITEL 3 GAV INDSIGT I, HVORDAN informanterne oplever deres ophold i værtsfamilierne, og det blev tydeligt, at der er tale om særdeles forskelligartede erfaringer. Nogle har overvejende positive oplevelser og føler sig respekterede og som del af familien, mens andre oplever, at rammerne for au pair-opholdet på flere måder bliver alvorligt overskredet. I kapitel 4 blev der stillet skarpt på, hvad rekrutteringen af nogle af au pair-personerne har betydet. Det blev belyst, at de holdes fast i en gældssituation, der gør dem udsatte og sårbare. Andre aktører tjener store beløb på au pair-personernes ønske om at blive au pairs for at kunne forbedre sine egne og familiens muligheder. Dette gav også indsigt i informanternes bevæggrunde for at blive au pairs. På denne måde blev der givet et indblik i en lille del af informanternes fortid og nutid. Men for at få indsigt i yderligere aspekter af informanternes verden er det også relevant at tale med dem om, hvor de ser sig selv som værende på vej hen – hvordan de orienterer sig mod fremtiden.

I dette kapitel vil det således blive belyst, hvilken vej informanterne forestiller sig at gå efter deres au pair-kontrakt i Danmark løber ud. Dette kan fortælle os noget om, hvordan au pair-personerne betragter au pair-opholdet, og hvordan opholdet er del af deres samlede historie og videre færd.

Informanternes forestillinger om fremtiden siger os ikke direkte noget om, hvorvidt der er tale om, at de er ofre for menneskehandel, men forestillingerne peger på, hvordan deres nuværende situation påvirker deres fremtid – og dette er centralt for at få et helhedsbillede af deres liv, historie og muligheder.

Drømmen om Europa

I et tidligere kapitel sagde 29-årige Sunita fra Nepal: "I just saw in the newspaper: 'Live and work in Europe'. And I wondered 'What is that?'". At bo og arbejde i Europa (eller et andet sted i Vesten) er overskriften på informanternes oprindelige ønske om at komme til Danmark, og det er samtidig også overskriften på deres videre drøm. Au pair-opholdet er en indgang til at kunne komme til at bo og arbejde i Europa, og informanterne griber den mulighed – også selvom det koster mange af dem en stor portion penge. Men når opholdet i Danmark ophører, så ophører drømmen om Vesten ikke – ligesom nødvendigheden i at tjene flere penge, end det er muligt i hjemlandet, heller ikke ophører. Informanterne planlægger derfor at forblive i Danmark eller at rejse videre for at kunne bo og arbejde i udlandet. På denne måde er au pair-opholdet et led i deres videre migration.

I de tidligere kapitler er der blevet givet indblik i nogle af de vilkår, som nogle af informanterne er underlagt, og som gør dem sårbare. Disse vilkår er deres dårlige økonomiske situation, forsørgeransvar og forpligtelser i hjemlandet, samt deres betaling til au pair-formidlere. Og disse vilkår tager de med sig på deres videre færd ud i verden.

Som sagt forklarer de fleste af informanterne, at de ikke har planer om at vende tilbage til deres hjemland. Mange udtrykker endda store ønsker om at forblive i Danmark på den ene eller den anden måde. Maria og Michael fortæller:

“

I would like to stay [in Denmark] if I can, if it is possible, if they will let me stay. It is cold here in Denmark, but it is nice.

MARIA, FILIPPINERNE, 22 ÅR

*****

Trine: “So your dream, what would that be?”

Michael: “My dream? To find a job here in Denmark.”

Grunden til dette er, at informanterne ikke ser nogen – eller i hvert fald kun begrænsede – muligheder for sig selv i hjemlandet. Enkelte har også været au pairs i andre lande, inden de kom til Danmark, og ønsker at fortsætte denne 'livsstil' i fremtiden. De kan tjene langt flere penge i udlandet, end de kan i deres hjemland, og – særdeles centralt for flere informanter – så varer ansvaret for familien ved også efter au pair-kontraktens udløb. Fx forklarer Christine:

“

I want to stay here in Europe [griner] because, you know, it is very hard to go back to the Philippines because there is no employment [...] and it is very hard to earn money for your family, so that is why we are working here, just for our families.

CHRISTINE, FILIPPINERNE, 24 ÅR

Dette peger på, at au pair-opholdet er ét ophold på en længere, kontinuerlig rejse for at kunne tjene penge og åbne op for nye og bedre muligheder for sig selv og familien.

Motivationen bag au pair-opholdet varer ved

Adspurgt om sine drømme om fremtiden, vender Nora tilbage til årsagen til, at hun i det hele taget er taget ud som au pair; og denne årsag er stadig bevæggrundene for, at hun vil fortsætte med at arbejde i udlandet på den ene eller den anden måde:

“

I don't have a choice [...] Because I want to help my family.
That is my goal.

NORA, FILIPPINERNE, 25 ÅR

De oprindelige bevæggrunde rækker således langt udover det konkrete valg om at blive au pair i Danmark og omfavner på sin vis hele Noras samlede migrationshistorie, både bagudrettet og fremadrettet; for hende handler det om at kunne hjælpe sin familie.

Edna har arbejdet som au pair siden hun var 19 år, og kan slet ikke se sig selv vende tilbage til sit hjemland; en tilbagevenden til Filippinerne ville være et skridt tilbage for hende, da hun er vant til at have et job og en fast indkomst som au pair. Alligevel synes hun, at 'fravalget' af Filippinerne er svært:

“

It is hard to go back to the Philippines. And I have not been in the Philippines for almost 9 years now. So if you are used to have work, you are used to have salary... it's... you know... when you go back to Philippines it's all gone. It is quite difficult for me to accept that.

EDNA, FILIPPINERNE, 28 ÅR

Men nogle informanter har alligevel en personlig drøm om at vende tilbage til hjemlandet. På grund af nødvendigheden i at hjælpe familien i hjemlandet, er der nogle informanter, der ser sig nødsaget til at fortsætte deres ophold i udlandet, selvom det egentlig ikke er det, de selv ønsker. De fortsætter deres internationale arbejdsliv, fordi de føler sig forpligtede til dette. Karen forklarer, hvordan ansvaret for familiens situation modstrider hendes store ønske om at vende hjem til Filippinerne:

“

After the contract I would really love to go home, because in my case I would really like to be with my family. So if I would just go home and work as a teacher I would be happy. But it might be again that we will suffer financially. But my only option is Canada, because my friend is already there. And if I go there, emotionally I really cannot take anymore [...] I would like to go home, yes, but I am thinking of

my family. Because if I go home it might be selfish of me. Because my family would suffer financially, but then if I go out then I will suffer emotionally, but then my family would be okay in the Philippines.

KAREN, FILIPPINERNE, 31 ÅR

Karens personlige ønske bliver ofret for familiens bedste.

Fremtidig au pair eller ej: drømme om andre lande, uddannelse og job

Nogle af informanterne ønsker at fortsætte med at arbejde som au pairs efter opholdet i Danmark, hvilket flere betragter som en god mulighed – især hvis de har bekendte eller slægtninge, der i forvejen er au pairs i det ønskede land. Generelt nævnes Norge og Canada som de bedste og mest oplagte muligheder for de au pairs, der har haft ophold i Danmark:

I am waiting for my visa from Canada. Lucky me!

MARIAN, FILIPPINERNE, 25 ÅR

.. . . .

Oh, I have a lot of dreams! [griner] I have already signed a contract to go to Norway [...] I don't want to go back to the Philippines.

ANGELICA, FILIPPINERNE, 29 ÅR

.. . . .

I want to be an au pair again, but in another country.

TANYA, UKRAINE, 27 ÅR

Men der er også en gruppe informanter, der gerne vil forblive i udlandet, men som på ingen måde ønsker at fortsætte som au pairs. Nogle af disse har haft et problematisk forhold til deres værtsfamilier og føler ikke, at opholdet lever op til deres forventninger:

Well, for sure I am not going to be an au pair again. No.

SUSAN, KENYA, 23 ÅR

.. . . .

I know that I cannot be an au pair forever! I have my dream. I want a family of course.

RUFFA, FILIPPINERNE, 29 ÅR

“

Trine: “What are you going to do when your contract runs out?”

Nora: “I am not sure right now. I am searching for another job.”

Trine: “Here in Denmark?”

Nora: “Yes, I am planning to pursue my studies – or something in line with my profession, because I don’t want to be... to die as an au pair. I want to use my profession.”

Som Noras udtalelse peger på, så er der også en del, der inderligt ønsker sig at kunne komme til at studere eller arbejde i udlandet inden for det område, de er uddannede i. Som beskrevet tidligere, så har flere af informanterne uddannelser fra hjemlandet inden for sygepleje, landbrug, økonomi, IT, undervisning og revision. Au pair-opholdet ser de som et tiltag, der kan åbne op for bedre muligheder for dem, eventuelt også rent fagligt på længere sigt:

“

Actually I would love to study here because actually my main idea of coming here as an au pair, I thought I would have that chance.

JOYCE, KENYA, 22 ÅR

* * * * *

Well, if I get the chance to go to Italy after Denmark, because I have a lot of family, relatives in Italy. I will choose to study there in Italy. I might take an economic course there because it is really good to my degree in the Philippines.

BEA, FILIPPINERNE, 26 ÅR

* * * * *

I would like to study here, because I find really good international lines at the school of business about business administration. But it is not really sure because it is really expensive [...] It is not for sure because everything is about money now [...] The perfect scenario is to finish university here, a bachelor and a master’s, and then find a really good job no matter where [...] I like Denmark but I could easily live in another European country.

VEDRANA, SERBIEN, 19 ÅR

Som Vedranas udtalelse ovenfor peger på, så er hun klar over, at der er en del forhindringer at overkomme for at hun kan få opfyldt sine drømme. Hun ved, at en uddannelse i Danmark

kræver en god kapital, og hun lægger også en stor del af sin løn til side for at spare op. Hendes muligheder for at få sine uddannelsesdrømme opfyldt er bedre end mange andres, da hun er én af dem, der ikke sender penge hjem til sin familie i Serbien.

Når informanterne bliver spurgt om deres mere fjerne fremtid, er der flere, der godt kan se sig selv vende tilbage til hjemlandet, men det kræver, at de har haft succes i udlandet og tjent mange penge. Christine er én af de informanter, der har arbejdet som au pair i forskellige lande i flere år. Hun forestiller sig at blive ved med at arbejde på denne måde, men adspurgt om sine ønsker for en fjernere fremtid, beskriver hun, at hun ønsker at åbne en forretning i Filippinerne:

I want to have business in the Philippines which is a computer shop.
And I want to have my own house [...] if I have a lot of money, then
I will return.

CHRISTINE, FILIPPINERNE, 24 ÅR

Så hvis 'drømmen om Europa' lykkes, vil nogle af informanterne muligvis vende tilbage til deres hjemlande på længere sigt.

På vej videre

Informanterne betragter således au pair-opholdet som en mulighed, der kan hjælpe dem og deres familier økonomisk, men som også kan give dem bedre muligheder for fortsat at opholde sig og tjene penge i udlandet. Nogle ser opholdet som et afsæt til at fortsætte et uddannelses- eller karriereløb – og på længere sigt ville nogle kunne vende hjem til hjemlandet med penge på lommen. Au pair-opholdet er således en del af au pair-personernes videre migrationsstrategi. Sociologerne Fiona Williams og Anna Gavanas udtrykker det således i deres studie af au pairs, husarbejdere og barnepiger i London, Stockholm og Madrid:

“Often these jobs are seen as a stepping stone to something better, even though workers may have taken a step back from their jobs as teachers and nurses in their own countries”

(Williams & Gavanas 2008: 19)

Som det er blevet tydeligt i dette kapitel, så forestiller de fleste af de interviewede au pair-personer sig, at de i fremtiden skal forblive i Danmark eller rejse videre til et andet land end hjemlandet. Men mulighederne for at forblive i Danmark er begrænsede for au pairs fra tredjeverdenslande (ligesom for andre tredjelandsstatsborgere). Vedkommende kan få opholdstilladelse, hvis denne opfylder betingelserne herfor enten som arbejdstager, studerende eller familiesammenført, men eftersom de fleste au pairs ikke har penge til at betale for en

uddannelse her i landet, og det umiddelbart er svært at få job i Danmark som tredjelandsstatsborger, vurderer flere af informanterne selv, at de reelle muligheder enten er at blive gift med en dansker eller at opholde sig illegalt i landet. Flere af undersøgelsens informanter ser det som en udmærket mulighed at blive gift med en dansker, og et par stykker har også danske kærester og har planer om giftermål:

“

I have boyfriend here and we are planning to get married, hopefully. So after that I would like to go to school here in Denmark [...] that is my goal. And I am very ambitious to gain that goal.

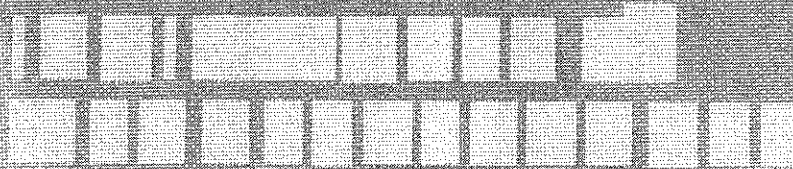
EDNA, FILIPPINERNE, 28 ÅR

Adspurgt om de har kærester i Danmark svarer to informanter enslydende (og med et grin), at de er "single and available", og at de gerne ville møde en dansk mand og på den måde blive i Danmark. En relation til en dansk mand anses således af nogle for at være en reel strategi og mulighed for at kunne blive i landet.

Au pair-opholdet kan betragtes som et trin på en stige, der fører informanterne væk fra hjemlandet og ud i verden for at tjene penge til dem selv og familien. Opholdet bliver en del af deres livsstrategi, som blandt andet går ud på at arbejde i udlandet for at skabe bedre (økonomiske) muligheder. Motivationen bag opholdet kan både være at hjælpe familien økonomisk, og det kan være vedkommendes egne ønsker og drømme om uddannelse, job og en lysere fremtid. Au pair-opholdet i Danmark er således ikke et enkeltstående, afgrænset ophold, der 'stopper' ved au pair-kontraktens udløb, men skal nærmere ses som et skridt på informanternes videre migrationsvej.

KAPITEL 6

Indikatorer på menneskehandel

FOR AT KUNNE VURDERE, hvorvidt og på hvilken måde der er tale om menneskehandel i informanternes historier, skal forskellige elementer være til stede. I dette afsnit vil der blive taget udgangspunkt i to forskellige tilgange til at vurdere dette: først og fremmest de tre kerneelementer i definitionen på menneskehandel, som blev beskrevet i kapitel 1, og dernæst vil der blive taget afsæt i Center mod Menneskehandels liste over indikatorer på menneskehandel (Center mod Menneskehandel 2008: 40-41).

Tre kernelementer

Som det indledningsvist blev beskrevet, så omfatter menneskehandel tre kerneelementer: der skal foreligge en *handling*, være anvendt et bestemt *middel* med henblik på et bestemt *formål*. *Handlingen* består af, at en person rekrutterer, overfører, transporterer eller flytter en anden person fra ét sted til et andet – enten indenfor et lands grænser eller over grænser – og huser eller modtager en person, og *midlet* er, at handlingen sker ved anvendelse af blandt andet svig, bedrageri, frihedsberøvelse, magtmisbrug, tvang eller trusler herom eller udnyttelse af en sårbar situation. *Formålet* med handlingen er, at den sker med henblik på at udnytte den pågældende.

Som det er blevet beskrevet i *nogle af* informanternes historier, så har der været tale om en *handling* bestående af, at de – drevet af drømmen om Europa og et behov for at tjene penge – er blevet rekrutteret af au pair-formidlere og har flyttet sig fra ét sted til et andet. Formidlerne har brugt informanternes sårbare situation og uvidenhed om au pair-ordningen som *middel* til at inddrage uforholdsmæssigt høje beløb for formidlingen af opholdet. Men *formålet* med handlingen kan kun siges at være med henblik på at udnytte vedkommende i forhold til betaling for formidling af kontakten til en værtsfamilie – ikke med henblik på at udnytte au pair'en på andre måder under selve opholdet i Danmark eller sidenhen. Derfor kan alle de tre kerneelementer i definitionen på menneskehandel *ikke* siges at foreligge for undersøgelsens informanter.

Indikatorer

Center mod Menneskehandels liste over indikatorer på menneskehandel er lavet med udgangspunkt i den britiske ngo Anti-Slavery Internationals indikatorliste (Anti-Slavery International 2005), og den indeholder seks overordnede temaer: rekruttering, personlige dokumenter og ejendele, bevægelsesfrihed, vold eller trusler om vold, arbejdsbetingelser og livsbetingelser. Nedenfor vil hvert tema blive gennemgået og diskuteret enkeltvis.

Det er vigtigt at understrege, at de indikatorer på menneskehandel, som Center mod Menneskehandel arbejder med, ikke er en facitliste eller et diagnostisk instrument, men snarere et arbejdsredskab i konstant udvikling, som fungerer som advarselsslamper, der kan pege på menneskehandel. Derfor skal områder, hvor der muligvis kunne forekomme menneskehandel, vurderes i en større sammenhæng, og konkrete sager skal vurderes i en helhed – indikatorerne bør således betragtes som et supplement i identifikationsprocessen af menneskehandel.

Indikatorerne er vejledende retningslinjer, der kan pege på mulige problemfelter, og de fungerer som opmærksomhedspunkter, som skal holdes for øje i arbejdet med bekæmpelse af menneskehandel (Center mod Menneskehandel 2008: 34). Med denne baggrund skal nedenstående gennemgang af indikatorerne forstås.

Rekruttering

1. En tredjepart har arrangeret rejsen og sørget for nødvendige dokumenter
2. Beløbet, som tages af personen, der rekrutterer, er usædvanligt højt
3. Personen er forgældet, og familien i oprindelseslandet skal eventuelt kautionere for gælden
4. Personen har fået falske, ukorrekte eller vildledende informationer af rekrutteringspersonen eller af arbejdsgiveren

Vurdering: De første to punkter har – som belyst i løbet af rapporten – vist sig at gælde for de informanter, der er kommet til Danmark som au pairs via formidlere; det er en tredjepart, der har sørget for rejsen og dokumenterne, og denne tredjepart har taget et uforholdsmæssigt højt beløb for ydelsen. Punkt 3 og 4 vedrørende gæld og vildledende informationer fra rekrutteringspersonen kan delvist siges at gælde for informanterne; de er blevet forgældede, men ingen har berettet om, at deres familier kautionerer for gælden. Nogle har oplevet at få vildledende information af formidleren om, at de ville kunne arbejde ekstra udover pligterne hos værtsfamilien, men de har sidenhen fundet ud af, at dette er ulovligt i Danmark.

Personlige dokumenter og ejendele

5. Personens pas og/eller rejsedokumenter er konfiskerede
6. Personens personlige ejendele er konfiskerede
7. Personen har falske identitets-, rejse- og/eller arbejdspapirer
8. Personen har forbud mod at besidde og/eller overføre tjente og opsparede penge

Vurdering: Ingen af informanterne fortæller at have falske papirer, at have fået frataget eller konfiskeret deres papirer, pas og personlige ejendele, eller at have fået forbud mod at besidde eller overføre tjente penge. Alle informanter er blevet spurgt direkte om dette.

Bevægelsesfrihed

9. Personen må ikke bevæge sig frit omkring uden at have fået lov og/eller være under opsyn
10. Personen er fysisk indskrænket til at være på sit arbejds- eller opholdssted
11. Personen kan ikke frit vælge et sted at bo
12. Personen er udsat for ulovlig indblanding i sin ret til privatliv

Vurdering: Ingen af disse punkter kan siges at gælde for informanterne. Med henvisning til punkt 11 er det en del af au pair-ordningen, at au pairen skal bo hos værtsfamilien, hvilket således er et på forhånd givet vilkår, der i denne sammenhæng ikke kan betragtes som en indikator på menneskehandel.

Vold eller trusler om vold

- 13. Personen har været udsat for psykisk misbrug, herunder verbalt misbrug
- 14. Personen viser frygt eller tegn på angst og/eller depression
- 15. Personen har været udsat for fysisk vold, herunder bank, tvungen brug af narkotika (han/hun har mærker eller andre tegn efter fysisk vold)
- 16. Personen har været udsat for seksuelt misbrug og/eller chikane, herunder voldtægt
- 17. Personen har været udsat for trusler om vold eller misbrug, herunder trusler overfor andre, fx familien i hjemlandet

Vurdering: Flere informanter klager over kommunikationsformen og tonen fra værtsfamiliens side, men ikke i en grad, der kan betegnes som 'verbalt eller psykisk misbrug', som beskrevet i punkt 13. Ingen af informanterne har været udsat for fysisk vold, tvungen brug af narkotika, seksuelt misbrug, voldtægt eller trusler om vold eller misbrug, som beskrevet i punkt 15-17, men der er informanter, der har udtrykt frygt for de formidlere, der har bopæl i Danmark, hvilket henviser til punkt 14.

Arbejdsbetingelser

- 18. Indholdet i ansættelseskontrakten eller i den mundtlige kontrakt respekteres ikke, eller personen har været tvunget til at underskrive en ny kontrakt ved ankomsten til destinationslandet
- 19. Personen er tvunget til at udføre arbejdsopgaver, som han/hun ikke er rekrutteret til, eller som ikke er nedskrevne i kontrakten
- 20. Personen arbejder urimeligt mange timer eller på irregulære tidspunkter. Personen har ingen eller al for lidt fritid
- 21. Personen arbejder under forhold, der kan være til fare for hans/hendes sundhed og sikkerhed. Personen får ikke udleveret beskyttelsesudstyr
- 22. Personen modtager ingen oplysninger om sikkerhedsforanstaltninger eller træning på hans/hendes sprog; eventuel information og træning er utilstrækkelig
- 23. Personen bliver ikke betalt eller er underbetalt for det arbejde, han/hun udfører eller udbetalingerne forsinkes
- 24. Personen nægtes fordele han/hun er berettiget til (fx betalt ferie, sygeorlov, barselsorlov)

- 25. Personen har ikke modtaget nødvendig og/eller tilstrækkelig lægelig hjælp. Information om sundhed og sundhedstilbud er ikke tilgængelige eller passer ikke til personens behov
- 26. Personen har været udsat for tvangsmæssig fysisk behandling (fx tvungen medicinsk test, graviditetstest, tvungen abort eller tvungen brug af præservativer)
- 27. Personen er afskediget/bortvist uden grund, varsel og/eller uden nogen form for ydelse/hjælp
- 28. Der er trukket betydelige beløb fra lønningerne (fx til betaling af bolig, tvungen opsparing)
- 29. Personen bor det samme sted, som han/hun arbejder imod sin vilje

Vurdering: Punkt 18 og 19 vedrørende manglende respekt for indholdet i ansættelseskontrakten og udførelse af opgaver, som vedkommende ikke er rekrutteret til, kan siges at gælde for nogle af informanterne, eftersom nogle har oplevet at skulle udføre opgaver, der ikke er del af au pair-kontrakten (fx udførelse af landbrugsarbejde), men ingen har været tvunget til at skulle underskrive en ny kontrakt ved ankomsten til destinationslandet. Punkt 20 vedrørende arbejde i urimeligt mange timer gælder for en stor del af informanterne, der beretter at arbejde langt mere end de foreskrevne maksimum fem timer dagligt seks dage om ugen. To au pairs arbejder op til 10 timer dagligt, og nogle ender med ikke at få deres retmæssige fridage.

De fleste informanter oplever ikke at få ekstra betaling for dette ekstra arbejde, hvilket henviser til punkt 23 vedrørende underbetaling eller manglende betaling – og en enkelt oplevede en måned slet ikke at få sine lomme penge, hvorefter hun skiftede værtsfamilie. Andre betales – om end ikke særlig meget – for sort arbejde udført for værtsfamilien eller andre familier. I nogle tilfælde kan der være tale om, at au paires tager det sorte arbejde for at betale af på sin gæld til formidleren og sende penge hjem til sin familie, men samtidig kan det sagtens være au paires eget personlige valg og ønske at tjene flere penge, også selvom dette er ulovlig praksis i Danmark. Der er således forskellige bevæggrunde bag det sorte arbejde.

Det blev jævnligt nævnt af aktører i au pair-feltet og informanterne selv, at flere au pairs ikke har overblik over og viden om, at de har ret til fem ugers betalt ferie årligt, og enkelte fortæller, at deres værtsfamilier modsætter sig dette og vil trække ferien fra deres løn, hvilket henviser til punkt 24 vedrørende, at personen nægtes fordele, som vedkommende er berettiget til.

Resten af punkterne kan ikke siges at gælde for informanterne. Ingen berettede at have udført arbejde, der kompromitterede deres sundhed og sikkerhed eller at mangle oplysninger om diverse sikkerhedsforanstaltninger, og ingen havde oplevet ikke at have adgang til tilstrækkelig lægehjælp. Ingen havde været udsat for tvangsmæssig fysisk behandling eller var blevet bortvist uden grund. To informanter havde oplevet at få fratrukket beløb fra deres lomme penge for ting, som de havde ødelagt (fx service), hvilket henviser til punkt 28 vedrørende fratæknning af beløb fra lønnen, men der var ikke tale om 'betydelige beløb'. Punkt 29 henviser igen

til det faktum, at au pair-personerne – ifølge reglerne – bor og arbejder samme sted, men det kan ikke siges at være imod informanternes vilje, da bolig i værtsfamiliens hjem er et vilkår ved au pair-ordningen.

Livsbetingelser

- 30. Personen har ikke mulighed for selv at vælge eller ændre sin bopæl
- 31. Personen betaler et urimeligt højt beløb i husleje for bolig af ringe kvalitet
- 32. Personen er nægtet retten til tankefrihed, ytringsfrihed og religionsfrihed
- 33. Personen er nægtet retten til at søge eller modtage enhver form for information

Vurdering: Ingen af disse indikatorer kan siges at passe på informanternes historier. Punkt 30 henviser igen til vilkåret ved og idéen bag au pair-ordningen, som indebærer, at au pairen bor sammen med værtsfamilien. Ingen af informanterne betalte husleje eller kan siges at være nægtet retten til tankefrihed, ytringsfrihed, religionsfrihed eller retten til at modtage og søge information.

Andre indikatorer: Udover de generelle indikatorer på menneskehandel, som Center mod Menneskehandel benytter sig af, findes der også mere specialiserede indikatorer. United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) har udviklet en række indikatorer på menneskehandel³⁴, som blandt andet er opdelt efter, hvorvidt menneskehandlen foregår med henblik på udnyttelse til prostitution, tiggeri, tvangsarbejde eller husarbejde³⁵. Her lyder det, at indikatorer på, at en person, der er blevet menneskehandlet med henblik på udnyttelse til husarbejde blandt andet er, at vedkommende:

- bor sammen med en familie
- ikke spiser sammen med resten af familien
- ikke har et privat værelse
- sover i et delt eller upassende værelse
- meldes forsvundet af sin arbejdsgiver, selvom vedkommende stadig bor i arbejdsgiverens hus
- aldrig eller sjældent forlader huset for at udføre sociale aktiviteter
- aldrig forlader huset uden sin arbejdsgiver
- kun får rester at spise
- oplever fornærmelser, misbrug, trusler eller vold

³⁴ Oversat fra United Nations Office on Drugs and Crime. Jævnfør www.unodc.org – Human Trafficking Indicators 2009.

³⁵ I denne rapport undersøges det, hvorvidt der er tale om menneskehandel med henblik på udnyttelse til tvangsarbejde blandt undersøgelsens informanter, hvilket også inkluderer husarbejde. UNODC har imidlertid valgt at give husarbejde sin egen kategori i deres indikatorer.

Kun få af disse indikatorer kan siges at passe på au pair-personerne, og kun i begrænset omfang: næsten alle informanterne bor sammen med en familie (hvilket er et vilkår ved au pair-ordningen), men en enkelt beretter ikke at have sit eget værelse, eftersom hun ikke bor sammen med familien, men deler et værelse med en anden au pair i et andet hus. Nogle fortæller, at de har oplevet fornærmende udtalelser fra deres værtsfamilier, men ingen beretter om misbrug, trusler eller vold. Enkelte informanter fortæller, at de ikke spiser sammen med familien, men derudover kan disse specifikke indikatorer ikke siges at passe på informanternes beretninger. Ingen af informanterne er blevet meldt forsvundet af værtsfamilien, og ingen får blot rester at spise. Informanterne forlader desuden jævnligt huset uden værtsfamilien – også for at udføre sociale aktiviteter.

Samlet vurdering

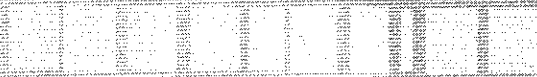
På baggrund af gennemgangen af indikatorerne er det tydeligt, at der er nogle indikatorer, der peger på menneskehandel i informanternes historier; dette er især i forhold til rekrutteringen og gældsætningen. Men samtidig er der en lang række særdeles centrale indikatorer på menneskehandel, som ikke gør sig gældende, såsom indikatorer vedrørende vold eller trusler om vold, bevægelsesfrihed, livsbetingelser og personlige dokumenter og ejendele – indikator 14 vedrørende frygt gør sig dog gældende for enkelte informanter. Kun få indikatorer vedrørende arbejdsbetingelser gør sig gældende. Dette betyder, at den samlede vurdering fra Center mod Menneskehandel er, at der ikke kan vurderes at være tale om menneskehandel med henblik på udnyttelse til tvangsarbejde i de interviewede au pair-personers situationer og historier.

Men samtidig er det blevet tydeligt, at der i flere tilfælde er tale om større eller mindre grader af udnyttelse af au pair-personerne, både fra formidlernes side i rekrutteringsfasen, men også i nogle tilfælde i værtsfamilierne blandt andet vedrørende urimelige arbejdsforhold og arbejdstider, hvilket selvsagt er uacceptabelt. I begge situationer udnyttes au pairens ønske om at migrere og arbejde i udlandet samt vedkommendes sårbare situation – og således udnyttes selve au pair-ordningen og dens oprindelige udgangspunkt også.

Således kan det konkluderes, at informanterne til tider befinder sig i udsatte situationer, hvor der kan forekomme udnyttelse, både på deres rejse til Danmark samt i deres liv i værtsfamilierne, hvilket er urimeligt og modsatrettet intentionerne med au pair-ordningen. Men dette sker ikke i en grad eller på en måde, hvor der kan tales om menneskehandel.

KAPITEL 7

Konklusion

NÆRVÆRENDE UNDERSØGELSE HAR givet et indblik i en gruppe af pair-personers liv: hvor de kommer fra, hvordan de er kommet til Danmark, hvordan de oplever af pair-opholdet, og hvor de er på vej hen. På denne måde er der blevet givet et indblik i nogle af de problematikker, der omkranser disse menneskers liv, og det er blevet belyst, at selve rekrutteringen er et punkt på deres rejse med risiko for udnyttelse og øget sårbarhed. Nogle af pairs oplever endvidere udnyttelse i deres værtsfamilier under deres ophold, mens andre har gode oplevelser.

Nogle formidlere af af pair-ophold udnytter den kommende af pairs uvidenhed, sårbarhed og ønske om at arbejde i Vesten, ved at afkræve ublu priser for formidling af kontakten til en værtsfamilie. Dette sætter af paren i en gældssituation, som påvirker store dele af af pair-opholdet og potentielt også af parens videre færd. Formidlernes rolle er med til at gøre af parens situation mere sårbar, end den er i forvejen.

Alle rapportens informanter er kommet til landet frivilligt for at arbejde som af pairs – de er kommet for at kunne forbedre deres egen og deres families muligheder. Det er drømmen om Europa og bedre fremtidsmuligheder, der har fået dem til Danmark, og på dette punkt ligner deres årsager for at komme til landet til forveksling de drømme om en bedre fremtid, som blandt andet høres fra ofre for menneskehandel udnyttet til prostitution³⁶.

Med udgangspunkt i den foregående gennemgang af forskellige indikatorer på menneskehandel, vurderes det, at der ikke er tale om konkrete tilfælde af menneskehandel blandt de 27 informanter i denne undersøgelse. Nogle menneskehandelsindikatorer har vist sig at gælde for informanterne, især i forhold til rekruttering og gældssætning, men eftersom så mange andre centrale indikatorer ikke har vist sig at være til stede, vurderes det samlet set, at der ikke er tale om menneskehandel. I stedet for menneskehandel er der nærmere tale om en gråzone med eksempler på udnyttelse af en sårbar og udsat gruppe.

Den form for udnyttelse, som således er mulig i af pair-feltet, hænger uløseligt sammen med af pair-feltets ændrede væsen. Flere og flere af pairs fra tredjeverdenslande såsom Filippinerne og Nepal kommer til Danmark, og disses bevæggrunde for at arbejde som af pairs er fundamentalt anderledes end de 'traditionelle' af pairs, der tidligere kom til Danmark fra andre europæiske lande (Anderson 2000: 23; Vermeulen 2007: 126, 130; Stenum 2008: 58; Williams & Gavanas 2008: 19). Som det blev beskrevet i indledningen er de tre største nationale grupper af af pairs i Danmark lige nu fra Filippinerne, Ukraine og Rusland – tre lande udenfor EU. Flere af de nuværende af pairs har ikke umiddelbart samme familiemæssige og økonomiske sikkerhedsnet som de 'oprindelige' af pairs, men de er i stedet helt eller delvist ansvarlige for deres families og deres egen økonomi og fremtidige færd.

---

³⁶ Jævnfør www.centermodmenneskehandel.dk – Spørgsmål og svar

Rapporten har peget på forskellige årsager til, at flere af nutidens au pairs er i en sårbar og udsat position: de fleste er i Danmark for at tjene penge til deres familier, og nogle kommer fra dårlige økonomiske kår i deres hjemlande. De fleste ønsker – og nogle ser sig nødsaget til – at fortsætte deres ophold i udlandet for at kunne hjælpe deres familier. Samtidig har flere af dem betalt uforholdsmæssigt høje beløb til formidlere for i det hele taget at blive au pairs. Og nogle har oplevet urimelige forhold i deres værtsfamilier, som de samtidig føler sig afhængige af. Derudover har flere taget sort arbejde i Danmark (enten ud af egen interesse eller for at betale af på gælden), og nogle ender med at opholde sig illegalt i Danmark eller et andet land. Dette betyder, at disse au pairs udgør en sårbar og udsat gruppe, som på deres videre migrationsfærd rundt i verden vil kunne udnyttes på forskellige måder – muligvis også af menneskehandelsbagmænd.

Men samtidig er det centralt at bemærke, at au pair-personerne i undersøgelsen også har nogle centrale ressourcer; fx har flere af dem en videregående uddannelse og de fleste taler et glimrende engelsk, hvilket stiller dem bedre end andre migrantgrupper (og andre grupper af menneskehandels ofre) uden disse kompetencer.

Det er værd at holde sig for øje, at indenfor undersøgelsens forholdsvist lille informantgruppe er der nogle markante forskelle i informanternes historier. Ud af de 27 informanter, der repræsenterer seks forskellige nationaliteter, er det kun to af disse nationale grupper (Filippinerne og Nepal), der har oplevet at skulle betale til formidlere og således sidde i gæld fra starten af deres au pair-liv i Danmark. Samtidig er der gradforskelle i, hvorvidt au paires har følt sig forpligtet til at forsørge familien i hjemlandet og således har sendt penge hjem – de fleste filippinske au pairs sender penge hjem, hvorimod fx den serbiske au pair ikke sender noget hjem, men sparer pengene op. Der er således også forskelle i informanternes motiver bag au pair-opholdet.

Dette understreger den væsentlige pointe, at der er stor forskel på de au pairs, der i dag kommer til Danmark. De 'sårbarhedsproblematikker', som er blevet fremhævet i denne rapport, gælder således ikke i lige høj grad for alle au pairs i landet, men har vist sig især at gælde for den markant største nationale gruppe af au pairs i Danmark: filippinere.

Undersøgelsen har især stillet skarpt på formidlernes rolle for at belyse, hvorvidt der er tale om menneskehandel i au pair-personernes historier. Formidlernes rolle er kompliceret, for på mange måder kan der også siges at være et behov for en form for formidling af au pair-ophold. Der er ingen tvivl om, at der også kan være store problemer og risici forbundet med den 'direkte placering' af au pairs, som sker udenom formidlere og bureauer, blot med internettet som værktøj – her er der heller ingen officiel reference eller garanti, hvis noget går galt (Vermeulen 2007: 131). En aktiv, upartisk og 'non-profit' au pair-formidler kunne – udover Udlændingetservices forvaltning af bestemmelserne for au pairs – give en højere grad af beskyttelse af au paires og værtsfamilien med udgangspunkt i den aftale, de har indgået. Set med disse øjne er der behov for en form for au pair-formidlingsorganisation, der også kunne have en aktiv rolle *under* opholdet, hvis behovet skulle opstå. Det påvirker au pair-personernes

tilbøjelighed til at søge denne støtte hos Udlændingesservice, at det er Udlændingesservice, der samtidig har myndigheden til at vurdere og afgøre deres opholdsgrundlag, og der er ofte en frygt for, at en henvendelse kan påvirke deres opholdsret; af denne grund ender flere au pairs ofte med at søge hjælp hos etniske eller kirkelige foreninger, når der fx er behov for at skifte værtsfamilie.

Denne undersøgelse har vist, at nogle af de formidlere, der faktisk befinder sig på markedet, tjener uforholdsmæssigt høje beløb på unge menneskers ønske om at komme til Vesten som au pairs. Unge mennesker, der i de fleste tilfælde kommer fra tredjeverdenslande, og som ofte er i en udsat social og økonomisk situation. Dette er uhensigtsmæssigt for au paires, der placeres i et langvarigt gældsforhold, indeholdende forskellige risici, og det er ligeså uhensigtsmæssigt for hele au pair-ordningen, der kommer til at lægge rammer til, at der tjenes penge på denne – hvilket ikke er hensigten.

Det vil derfor være at foretrække, at der oprettes en 'non-profit-formidlingsorganisation' for au pairs og værtsfamilier, fx i forbindelse med den au pair-rådgivningstjeneste, som Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration har sendt i udbud, og som startede op i november 2009. Rådgivningen varetages af Dansk Flygtningehjælp³⁷.

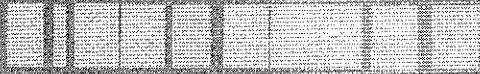
I flere tilfælde vil det være særdeles relevant at have aktive au pair-formidlere med base i Danmark, der – udover at formidle opholdet – kan mediere i konflikter og rådgive au pairs og værtsfamilier. Flere af informanterne i denne undersøgelse har selv søgt rådgivning og støtte hos deres herboende au pair-formidlere (uden dog at få den ønskede hjælp), hvilket peger på selvsamme pointe. Ofte ligger ansvaret for løsning af konflikter alt for tungt hos værtsfamilien og au paires selv (Vermeulen 2007: 129), og sidste reelle udvej af en eventuel konflikt er i flere tilfælde blot en afslutning på au pair-kontrakten.

Billedet af at være au pair i Danmark i dag er et ganske andet end det var, da ordningen blev nedfældet i Europarådets au pair konvention i 1969. Ordningen inkluderer i dag nogle helt andre mennesker end den oprindeligt var tiltænkt, og dette giver forskellige problematikker, som både au pairs, værtsfamilier, au pair-formidlere og andre aktører i au pair-feltet skal forholde sig til. Nærværende rapport har i denne sammenhæng først og fremmest bidraget til at afdække, hvordan rekrutteringen af au pairs fra især Filippinerne foregår, og der er blevet peget på de konsekvenser, som gældssætningen af kommende au pairs har. Rekrutteringen og oplevelserne under au pair-opholdet, som er blevet belyst i denne rapport, peger ikke på menneskehandel, men snarere på situationer, hvor udnyttelse af personer i udsatte positioner kan finde sted – og reelt også finder sted.

---

³⁷ Jævnfør Dansk Flygtningehjælps hjemmeside: <http://flygtning.dk/saadan-hjaelper-vi/i-danmark/au-pair-support/>

Litteratur

Anderson, Bridget

(2000) **Doing the Dirty Work? The Global Politics of Domestic Labour.** London: Zed Books.

Anti-Slavery International

(2005) **Protocol for Identification and Assistance to Trafficked Persons and Training Kit.** London: Anti-Slavery International.

Bernard, Russell H.

(2000) **Social Research Methods. Qualitative and Quantitative Approaches.** London: Thousand Oaks.

Brunovskis, Anette et. al.

(2006) **Afrikanske Drømmer på Europeiske gater. Nigerianske Kvinner i Prostitusjon i Norge.** FAFO-rapport 525.

Center mod Menneskehandel

(2008) **Menneskehandel. Definition og Identifikation.** Servicestyrelsen 2008.

De Forenede Nationer

(2000) **Protokol om Forebyggelse, Bekæmpelse og Retsforfølgning af Menneskehandel, Særlig Handel med Kvinder og Børn, til Supplering af De Forenede Nationers Konvention om Bekæmpelse af Grænseoverskridende Organiseret Kriminalitet.** New York: De Forenede Nationer.

Den Europæiske Union

(2002) **Rådets Rammeafgørelse af 19. juli 2002 om Bekæmpelse af Menneskehandel.** Bruxelles: De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Europarådet

(2005) **Convention on Action against Trafficking in Human Beings and its Explanatory Report.**

Heckathorn, Douglas D.

(1997) Respondent-driven sampling: a new approach to the study of hidden populations. Pp. 174-199. I: **Social Problems**, vol. 44 (2).

Heckathorn, Douglas D.

(2002) Respondent-driven sampling II: deriving valid population estimates from chain-referral samples of hidden populations. Pp. 11-34. I: **Social Problems**, vol. 49 (1).

Human Rights Watch

(2007) **Exported and Exposed. Abuses against Sri Lankan Domestic Workers in Saudi Arabia, Kuwait, Lebanon, and the United Arab Emirates.**

Human Rights Watch

(2008) **"As if I am not Human". Abuses against Asian Domestic Workers in Saudi Arabia.**

ILO

(2005) **Trafficking for Forced Labour. How to Monitor the Recruitment of Migrant Workers. Training Manual.**

ILO

(2009) **Decent Work for Domestic Workers. Report IV(1).** Geneve: International Labour Office.

Kvale, Steiner & Svend Brinkmann

(2009) [2008] **InterView. Introduktion til et Håndværk.** København: Hans Reitzels Forlag.

Laczko, Frank & Marco A. Gramegna

(2003) Developing better indicators of human trafficking. I: **Brown Journal of World Affairs**, vol. 10 (1).

Salganik, Matthew J. & Douglas D. Heckathorn

(2004) Sampling and estimation in hidden populations using respondent-driven sampling. Pp. 193-239. I: **Sociological Methodology**, vol. 34.

Stenum, Helle

(2008) **Au Pair i Danmark: Billig Arbejdskraft eller Kulturel Udveksling – en undersøgelse af au pair-ordningen i Danmark med særligt fokus på filippinske migranter.**

Vermeulen, Gert

(2007) **EU Quality Standards in Support of the Fight against Trafficking in Human Beings and Sexual Exploitation of Children. Exploratory Study of the Potential and Feasibility of Self-regulation or Public-Private Co-operation.** Antwerp: Maklu.

Williams, Fiona & Anna Gavanas

(2008) The intersection of childcare regimes and migration regimes: a three-country study. I: **Migration and Domestic Work. A European Perspective on a Global Theme.** Helma Lutz, red. Hampshire: Ashgate.

Øien, Cecilie

(2009) **On Equal Terms? An Evaluation of the Norwegian Au Pair Scheme.** FAFO-rapport 29.

CENTER MOD MENNESKEHANDEL

- hjælper og støtter ofre for menneskehandel
- organiserer den sociale indsats i kampen mod menneskehandel i Danmark
- metodeudvikler og vidensproducerer
- koordinerer samarbejdet mellem sociale organisationer og myndigheder i hele landet

VI ER ANSVARLIGE FOR

- det opsøgende, sociale arbejde i hele landet – på massageklinikker, på gaden, i escort-miljøet, i fængsler og i asylsystemet
- mødesteder, sundhedstilbud og beskyttelsestilbud
- HOTLINE 70 20 25 50

HVEM HANDLER DET OM?

Kvinder, mænd og børn handlet til prostitution, tiggeri, kriminalitet eller tvangsarbejde

VIL DU VIDE MERE?

Kontakt os på telefon 33 17 09 00
eller læs mere på www.centermodmenneskehandel.dk

Center mod Menneskehandel varetager de sociale indsatser i den danske regerings 'Handlingsplan til bekæmpelse af handel med mennesker 2007-2010' og er placeret i Servicestyrelsen.

